

Nr 27.

Ankom till riksdagens kansli den 4 mars 1927 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under fjärde huvudtiteln, avd. Lantförsvaret, gjorda framställning i fråga om anslaget till avlöning åt personal vid staber och truppförband m. fl. jämte i ämnet väckta motioner.

(1:a avd.)

I den till riksdagen avlåtna, den 4 januari 1927 dagtecknade propositionen angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1927—1928 har Kungl. Maj:t, under åberopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, i avseende å fjärde huvudtiteln (punkt 5) föreslagit riksdagen

dels godkänna de vid statsrådsprotokollet fogade förslag till stater för generalitetet, arméfördelningsstab, militärbefäl och inspektioner, generalstaben, artilleristaben, kommandantskapet i Boden, rullföringsbefälhavare med biträden, bataljonsläkare vid fältläkarkåren samt fältläkarstipendiater, krigsskolan, krigshögskolan, artilleri- och ingenjörhögskolan, ridskolan, skjutskolan för infanteriet och kavalleriet, artilleriets skjutskola, underofficersskolan m. m., truppförband av infanteriet, kavalleriet och artilleriet, överstelöjtnanter och majorer vid kavalleriregementena, artilleriets fabriker och tyganstalter, officerare och underofficerare med vederlikar m. fl. vid fortifikationen, ingenjörkåren och fälttelegrafkåren, officerare och underofficerare med vederlikar m. fl. vid trängen, trängkåren, intendenturkåren, garnisonssjukhusen i Stockholm, å Karlsborg och i Boden, arméns sjuksköterskekår samt polispersonalen i Boden och å Karlsborg, att gälla under budgetåret 1927—1928 från den tidpunkt, Kungl. Maj:t må äga att bestämma,

dels medgiva, att intill nyssnämnda tidpunkt nu gällande stater under avlöningsanslaget må äga tillämpning,

dels godkänna de i en vid åberopade statsrådsprotokollet fogad »Förteckning över i stat icke uppförda arvoden m. m.» under rubriken »A. Arvoden till ordinarie befattningshavare med avlöning från anslag under fjärde huvudtiteln, lantförsvaret, m. fl.» upptagna arvoden,

dels minska ordinarie förslagsanslaget till avlöning till personal vid staber och truppförband m. fl., nu 32,150,000 kronor, med 5,250,000 kronor till 26,900,000 kronor.

dels ock medgiva, att under budgetåret 1927—1928 må, efter Kungl. Maj:ts beprövande, beredas fyllnad till furirs av första klassen löneförmåner åt därav förtjänta, vid truppförbanden anställda beställningsmän med avlöning såsom furirer av andra klassen, vilka genomgått vederbörliga utbildningskurser och som eljest icke kunna komma i åtnjutande av sådan avlöning i följd därav, att endast beställningar av lägre grad av den kategori beställningsmän, de tillhöra, finnas i vederbörliga stater uppförda, allt under förutsättning att genom vakanser i manskapsbeställningarna å vederbörligt truppförbands stat inbesparas erforderliga medel för beredande av berörda avlöningsfyllnad.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet sid. 8—48.

Motioner.

I samband med detta anslag har utskottet till behandling upptagit följande till utskottet remitterade motioner, nämligen

inom första kammaren:

nr 5 av herrar *M. Fehr* och *G. Kobb*, vilka hemställt, att riksdagen ville besluta sådan begränsning av de år 1925 beslutade regementsindragningar och kaderbeskärningar inom truppförbanden, att hela årskontingenten vapenföra värnpliktiga — med de undantag som betingas av sociala skäl — må kunna erhålla utbildning i fred;

nr 9 av herr *J. Karlsson* i Västerås, vilken hemställt, att riksdagen ville dels hos Kungl. Maj:t hemställa om en skyndsam utredning av luftvärnsfrågan samt framläggande för riksdagen av de förslag i ämnet, vartill utredningen kan föranleda;

dels för sin del uttala, att i avbidan på resultatet av denna utredning och därpå stödda beslut beträffande Västmanlands regemente icke några åtgärder böra vidtagas, som kunna föregripa en eventuell anpassning av detta regemente eller del därav till en luftvärnsorganisation;

dels ock vid fastställandet av försvarsbudgeten taga behörig hänsyn till den inverkan i ekonomiskt avseende, som ett bifall till denna motion kan föranleda;

nr 78 av herr *O. Bergqvist*, vilken hemställt, att riksdagen måtte besluta att utöka antalet av till linjetjänst uttagna värnpliktiga vid Norrbottens regemente med 140 man och antalet underbefäl med 6 furirer — 2 av 1:a och 4 av 2:a klassen;

nr 129 av herr *E. Lithander m. fl.*, vilka hemställt, att riksdagen måtte besluta, att av Smålands husarregemente skall under hänvisning till de förhållanden, som av chefen för generalstaben anförts, tills vidare bibehållas en skvadron och av Smålands artilleriregemente en blandad division utöver de truppförband, som i 1925 års försvarsordning upptagas, ävensom att skvadronen och divisionen må organiseras i enlighet med vad chefen för generalstaben i förevarande avseende föreslagit i sin underdåniga skrivelse den 15 september 1926, samt

att riksdagen må besluta de höjningar av Kungl. Maj:ts äskanden under fjärde huvudtiteln, som härav må kunna föränledas;

nr 130 av herr *N. Wohlin*, vilken hemställt, att riksdagen måtte besluta, att utöver det av 1925 års riksdag beslutade antalet artilleritruppförband Upplands artilleriregemente skall bibehållas och organiseras såsom ett motorlastat lätt arméartilleriregemente, i överensstämmelse med det förslag beträffande organisation, fast anställd personal, värnpliktiga m. m., som uppgjorts av generalfältygmästaren och inspektören för artilleriet och som finnes såsom bilaga fogat vid förevarande motion, eller med de ändringar i samma förslag som vederbörande utskott må finna lämpliga;

nr 131 av herr *Nils Anton Nilsson m. fl.*, vilka hemställt, att riksdagen måtte besluta, att den slutliga indragningen av Skånska dragonregementet skall tills vidare anstå, samt att riksdagen må besluta de höjningar av Kungl. Maj:ts äskanden under fjärde huvudtiteln, som härav må kunna föränledas;

inom andra kammaren:

nr 21 av herr *L. L. Lorichs*, vilken gjort samma framställning som i motionen nr 9 i första kammaren:

nr 39 av herr *C. Lovén*, vilken hemställt, att det till Stockholm förlagda kavalleriregementet måtte erhålla en ökning av musikkåren med 9 man, så att numerären fastställes till i Kungl. Maj:ts proposition nr 50/1925 föreslagna, eller 21 man, så fördelade, som i bilaga till motionen finnes angivet, varjämte musikelevernas antal måtte bestämmas till 5;

nr 145 av herr *P. Nilsson i Bonarp m. fl.*, vilka gjort samma framställning som i motionen nr 131 i första kammaren samt

nr 147 av herr *D. Pettersson i Bjälbo m. fl.*, vilka gjort samma framställning som i motionen nr 129 i första kammaren.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina framställningar, får utskottet hänvisa till motionerna.

Ordinarie förslagsanslaget till avlöning till personal vid staber och truppförband m. fl. har i riksstaten för budgetåret 1926—1927 upptagits med 32,150,000 kronor. Anslaget har beräknats sålunda:

A. Avlöningsförmåner, upptagna i vederbörliga stater kronor	30,730,310: 50
B. Kallortstillägg	» 66,000: —
C. Arvoden för upprätthållande av veterinärvården vid vissa infanteritruppförband.....	» 6,000: —
D. Felräkningspenningar	» 19,400: —
E. Arvoden åt sergeanter, kommenderade såsom biträden hos regementsintendenten.....	» 11,497: 50
F. Hyresbidrag åt vissa furirer	» 33,750: —
G. Anställningspenningar.....	» 60,000: —
H. Dagavlöning åt indelt manskap	» 53,948: 40
I. Kostnader för musikelever	» 9,300: —

Anslagsberäkningen för budgetåret 1926—1927.

J. Ersättning åt vissa löntagare i följd av arméns omorganisation	kronor	500: —
K. Gottgörelse för tjänstehästar	»	250,165: —
L. Stipendier för underlättande av officersrekryteringen i Boden	»	16,000: —
M. Vissa arvoden m. m.	»	829,279: —
N. Oförutsedda utgifter för uppehållande tillfälligtvis av vissa befattningar m. m.	»	12,000: —
<hr/>		
Summa kronor		32,098,150: 40

Sistnämnda summa har — med hänsyn till att de nya avlöningsstaterna beräknats komma att träda i kraft först den 1 november 1926 — ansetts böra ökas med tillhoppa 992,983 kronor, utgörande beräknad avlöning för tiden 1 juli—31 oktober 1926 för dels det antal manskapsbeställningar, varmed det i kungl. brev den 31 juli 1925 angivna antalet beställningar överstege det i förut omförmälda stater upptagna antalet beställningar, dels ock det antal besatta officers- och underofficers- samt motsvarande beställningar vid armén, som funnes utöver det i nyssnämnda stater upptagna antalet beställningar. Å andra sidan har avdrag ansetts kunna göras med dels 700,000 kronor, utgörande beräknad ersättning för tjänstebostäder, dels 244,800 kronor för beräknade vakanser i manskapsgraden. Det därefter återstående beloppet, 32,146,333 kronor 40 öre, har avrundats till 32,150,000 kronor.

Statsverks-
propositionen
1927.

De förslag till avlöningsstater, Kungl. Maj:t nu framlagt, äro bragta i överensstämmelse med härordningsbeslutet, i den mån avvikelse därifrån icke föranletts av beslut utav 1926 års riksdag om jämkning i organisationen eller eljest påkallats av särskilda skäl.

I regel borde de nya staterna träda i kraft den 1 januari 1928. Det syntes emellertid departementschefen vara lämpligt, att, liksom beträffande staterna för innevarande budgetår, Kungl. Maj:t måtte äga befogenhet att bestämma tidpunkten för de nya staternas ikraftträdande, och syntes intill denna tidpunkt de för närvarande gällande staterna fortfarande böra äga tillämpning. I likhet med vad beträffande anslagsberäkningen för innevarande budgetår varit förhållandet, hade särskilda medel under avlöningsanslaget beräknats för bestridande av den ökade kostnad, som föranledes av ifrågavarande förskjutning av tiden för de nya staternas ikraftträdande.

Av departementschefens yttrande till statsrådsprotokollet framgår, att från ett flertal militära myndigheter framställningar inkommit angående *ändrad benämning å vissa av de truppförband, som äro avsedda att ingå i den nya försvarsorganisationen*. Sedan frågan varit föremål för utredning inom generalstaben, har chefen för generalstaben den 30 november 1926 avgivit utlåtande i ämnet. Då i några fall dylik namnändring syntes departementschefen böra komma till stånd, hade han ansett sig böra i sammanhang med truppförbandsstaterna upptaga frågan härom till behandling. I statsrådsprotokollet har härvid anförts följande:

» Enligt 1925 års härordningsbeslut äro Västgöta och Bohusläns regementen avsedda att sammanslås till Västgöta-Bohus regemente. Såsom blivande förläggningssort för det sammanslagna regementet avses Uddevalla.

Chefen för generalstaben har anført, att då det föreslagna Västgöta-Bohus regementets inskrivningsområde omfattade endast de landsdelar, vilka för närvarande inginge i Göteborgs och Bohus inskrivningsområde, skäl syntes föreligga för att regementet i Uddevalla bibehölle namnet Bohusläns regemente. Med hänsyn till att Västgöta regemente och Skaraborgs regemente intill början av detta århundrade vapenövats å samma plats, Åxevalla hed, skulle en sammanslagning av dessa båda regementen kunna anses mera berättigad än en sammanslagning av Västgöta och Bohusläns regementen.

Samma namnförslag i avseende å det till förläggning i Uddevalla avsedda truppförbandet har framförts av chefen för Västgöta regemente.

I enlighet med vad sålunda föreslagits förordar jag, att namnet Bohusläns regemente bibehålles å det till Uddevalla förlagda truppförbandet.

Enligt härordningsbeslutet äro Jönköpings och Kalmar regementen avsedda att sammanslås till Smålands regemente med förläggning till Eksjö.

Chefen för generalstaben har anført, att benämningen Smålands regemente syntes mindre lämplig. Regimentets inskrivningsområde, Norra Smålands inskrivningsområde, komme att bestå av nuvarande Jönköpings inskrivningsområde och huvuddelen av nuvarande Kalmar inskrivningsområde. Värnpliktiga från de områden, vilka nu tillhörde Jönköpings och Kalmar regementen, komme sålunda att ingå i det nya regementet. Denna omständighet syntes bland annat tala för att regementet benämndes Jönköpings-Kalmar regemente.

Jämväl härutinnan biträder jag generalstabschefens mening.

Vidare skall enligt härordningsbeslutet Livgardet till häst sammanslås med Livregementets dragoner till Livregementets dragoner med bibehållen förläggning till Stockholm.

Chefen för generalstaben har härom anført, att, därest det gällde att med hänsyn till regementenas traditioner välja mellan namnen Livgardet till häst och Livregementets dragoner, företräde måste obetingat givas åt sistnämnda regementes namn. Det syntes emellertid generalstabschefen, att även Livgardets till häst traditioner borde såvitt möjligt bevaras, i vilket syfte någon av följande regementsbenämningar kunde sättas i fråga:

Livregementet till häst,

Livregementets gardesryttare,

Livregementet — gardet till häst, samt

Livregementets dragoner, Konungens livgarde till häst.

Av dessa namn syntes det generalstabschefen, att företräde borde lämnas åt det sistnämnda.

Jag finner mig emellertid böra förorda benämningen Livregementet till häst för ifrågavarande kavalleriregemente.

Enligt härordningsbeslutet skall till Jönköping förläggas Arméartilleriregementet, vilket regemente skall övertaga Smålands artilleriregementes etablissemang därstädes.

Chefen för generalstaben har icke ifrågasatt någon namnändring beträffande Arméartilleriregementet.

Jag anser mig emellertid böra giva min anslutning till ett av chefen för Smålands artilleriregemente framfört förslag, att sistnämnda regementes namn måtte överflyttas på det i den nya härorganisationen ingående, till Jönköping förlagda artilleritruppförbandet.

Slutligen skall enligt härordningsbeslutet det till Karlsborg förlagda artilleritruppförbandet erhålla benämningen Luftvärnsartilleriregementet.

I fråga om detta truppförband biträder jag chefens för generalstaben mening, att detsamma bör benämnas Karlsborgs artilleriregemente.»

I anslutning till vad sålunda anförts samt till Kungl. Maj:ts förslag beträffande uppdelning av Svea livgarde i två truppförband, skulle benämningarna å de i den nya härorganisationen ingående truppförbanden bliva följande:

Infanteriet.

Svea livgarde,	Älvsborgs regemente,
Göta livgarde,	Hallands regemente,
Livregementets grenadjärer,	Bohusläns regemente,
Livgrenadjärregementet,	Norrbottnens regemente,
Upplands regemente,	Västerbottnens regemente,
Skaraborgs regemente,	Värmlands regemente,
Södermanlands regemente,	Jämtlands fältjägarregemente,
Kronobergs regemente,	Norra skånska infanteriregementet,
Jönköpings-Kalmar regemente,	Södra skånska infanteriregementet,
Dalregementet,	Västernorrlands regemente,
Hälsinge regemente,	Gotlands infanterikår.

Kavalleriet.

Livregementet till häst,	Skånska kavalleriregementet,
Livregementets husarer,	Norrlands dragonregemente.

Artilleriet.

Svea artilleriregemente,	Norrbottnens artillerikår,
Göta artilleriregemente,	Smålands artilleriregemente,
Vendes artilleriregemente,	Karlsborgs artilleriregemente,
Norrlands artilleriregemente,	Bodens artilleriregemente.
Gotlands artillerikår,	

Ingenjörtrupperna.

Svea ingenjörkår,	Fälttelegrafkåren,
Göta ingenjörkår,	Bodens ingenjörkår.

Trängtrupperna.

Svea trängkår,	Norrlands trängkår,
Göta trängkår,	Skånska trängkåren.

Intendenturtrupperna.

Första intendenturkompaniet,	Tredje intendenturkompaniet.
Andra intendenturkompaniet,	

1926 års riksdag anförde i sin skrivelse nr 4, att det syntes riksdagen, att, i samband med en i utsikt ställd undersökning rörande *organisierandet av Svea livgarde och dess uppdelning i tvenne särskilda truppförband*, även frågan om permanent förläggning till Vaxholm av de såsom fästningsbesättning avsedda kompanierna ur Svea livgarde borde undersökas; och ansåg

på grund härav riksdagen sig böra hos Kungl. Maj:t begära närmare utredning av denna fråga.

I särskilda skrivelser den 29 oktober och den 2 november 1926 hava chefen för fjärde arméfördelningen och kommandanten i Vaxholms fästning inkommit med yttranden i denna fråga, varöver sedermera cheferna för generalstaben och marininstaben ävensom arméförvaltningen var för sig avgivit utlåtande.

Departementschefen har i ärendet anfört i huvudsak följande:

»Vad först angår frågan om permanent förläggning till Vaxholm av de för fästningen avsedda infanterikompanierna, hava, såsom av den lämnade redogörelsen framgår, de militära myndigheterna uttalat delade meningar rörande de med en sådan förläggning förenade fördelar och olägenheter ur utbildnings-, krigsberedskaps- och mobiliseringssynpunkt. För egen del har jag kommit till den uppfattningen, att ur nämnda synpunkter övertvägande skäl tala för en dylik förläggning. Till förmån för denna lösning av förlägningsfrågan kan ock anföras, att densamma icke torde medföra några engångskostnader, under det att helt säkert betydande sådana kostnader skulle uppstå, därest man i stället valde det av chefen för fjärde arméfördelningen förordade alternativet, som innebär, att trupperna under övningarna inom fästningsområdet skulle förläggas å logementsfartyg. Härtill kommer, att underhållskostnaderna för trupperna bliva avsevärt större vid en tillfällig förläggning.

Chefen för generalstaben har visserligen mot en permanent förläggning i Vaxholm framhållit, att vissa svårigheter därigenom komme att uppstå beträffande handhavandet av garnisonstjänsten i Stockholm. Därest ifrågasvarande tjänst begränsas till det oundgängligen nödvändiga, torde emellertid under vanliga förhållanden icke några mera betydande svårigheter uppstå för densammans bestridande på ett nöjaktigt sätt. För särskilda tillfällen torde, såsom också kommandanten i Vaxholms fästning antytt, den möjligheten stå öppen att för garnisonstjänst anlita trupp ur en till Vaxholm förlagd infanteribesättning.

På grund av vad nu anförts finner jag mig böra förorda, att ett infanteridetachment — organiserat på sätt i det följande närmare angives — ständigt förläggas till Vaxholm.

Det torde böra beaktas, att genom den av mig förordade lösningen av förlägningsfrågan de förluster, som skulle komma att drabba Vaxholms stad till följd av beslutet om försvarsväsendets omorganisation, komma att i väsentlig mån mildras.

Det ena av ifrågasvarande truppförband, Svea livgarde, bör organiseras såsom normalregemente; det andra, Göta livgarde, bör omfatta det för Vaxholm avsedda detachmentet — i det följande benämnt fästningsbataljonen — samt stridsvagnsbataljonen och garnisonskompaniet.

Staten för Svea livgarde bör upptaga samma antal beställningar, som fastställts för normalregemente, med tillägg av dels en vapenhantverkarfurir av 2. klassen, avsedd för skjutskolan för infanteriet och kavalleriet, dels en pensionerad officer, avsedd för tjänstgöring vid avdelningen för värnplikts- och landstormsärenden. Å staten torde även böra uppföras den för Svea livgarde enligt 1925 års härordningsbeslut beräknade musikpersonalen. Därjämte böra för regementet beräknas 1 regementsintendent och 1 förrådsförvaltare.

Vad beträffar staten för Göta livgarde, synes i första hand böra avgöras, huru fästningsbataljonen bör vara organiserad. Organisationen av Krono-

bergs regementes detachement i Karlskrona torde härvid böra tjäna såsom förebild. Vissa avvikelser äro dock betingade av särskilda omständigheter.

Vid uppgörandet av förslaget till stat för Göta livgarde har icke ansetts nödigt att beräkna något tillägg för utom regementet beordrad personal i enlighet med de grunder, som av försvarsrevisionen angivits. Ehuru även vid Göta livgarde ett visst behov av dylik personal måste anses föreligga, har jag dock, då det här gäller endast en uppdelning av det beslutade truppförbandet Svea livgarde, ansett det vara möjligt att tillgodose Göta livgardes behov av personal, utan att något tillägg av här ifrågakarande slag beräknas. Härvid har hänsyn också tagits till den omständigheten, att det fast anställda manskapets utbildning torde komma att äga rum i Stockholm och sålunda synes kunna i väsentlig mån anslutas till motsvarande utbildning vid Svea livgarde.

I överensstämmelse med vad av mig sålunda förordats torde personalbehovet för Göta livgarde böra beräknas sålunda:

	Officerare.			Under-officerare.	Underbefäl.				Sjukvårdsmanskap.		Vapenhantverkar-manskap.		Pensionerade underofficerare				
	Överste.	Majorer.	Subalternofficerare.	Fanjunkare.	Sergeanter.	Furirer av 1. klass.	Furirer av 2. klass.	Vicekorpraler.	Volontärer.	Furir av 2. klass.	Korpraler.	Volontär.		Hovslagarvicekorpral.	Vapenhantverkare.	Vapenhantverkare.	Förrådsavaktmästare.
Regementsstaben.....	1	—	1	1	1	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Stridsvagnsbataljonen	—	1	—	2	6	2	4	3	6	8	8	12	—	—	—	—	1
Garnisonskompaniet	—	—	—	1	2	1	1	2	4	4	4	6	—	—	—	—	—
Fästningsbataljonen	—	—	1	4	7	4	5	7	13	12	12	18	1	1	1	1	2
Summa	1	1	2	8	16	8	13	13	23	24	24	36	1	2	1	1	7

Härtill komma 1 regementsintendent och 1 förvaltare, upptagna å staten för intendenturkåren.

I jämförelse med 1925 års härordningsbeslut innebär det av mig nu framlagda förslaget följande personalökning: 1 överste, 1 major, 1 kapten, 1 subalternofficer, 3 fanjunkare, 4 sergeanter, 6 pensionerade underofficerare, 2 furirer av 1. klassen, 1 furir av 2. klassen, 6 beställningsmän av olika grader, 1 vapenhantverkare, 1 förrådsavaktmästare, ävensom (å intendenturkårens stat) 1 regementsintendent och 1 förvaltare.

Den av mig föreslagna organisationen torde komma att för tiden efter genomförd ny försvarsordning medföra en ökning i avlöningskostnaderna med omkring 100,000 kronor, medan under det närmaste budgetåret merkostnaden inskränker sig till omkring 10,000 kronor, utgörande avlöning till beställningshavare i manskapsgraden.»

Kungl. Maj:ts förslag i övrigt beträffande de *särskilda staterna* framgår närmare av statsrådsprotokollet sid. 12—20 och 35—42. I fråga om arméns sjuksköterskekår är dock särskilt att märka, att Kungl. Maj:t har föreslagit en betydande utökning av personalen i förhållande till det antal eller 31, som beräknats bliva erforderligt enligt 1925 års beslut i försvarsfrågan.

Vid fastställandet av detta antal utgick man ifrån den beräkningsgrunden, att varje regemente eller kår borde tilldelas en sjuksköterska med undantag dock för de till Stockholm, Karlsborg och Boden förlagda truppförbanden, vilkas behov i detta hänseende förutsattes bliva tillgodosett genom garnisonssjukhusen å respektive orter. Departementschefen har nu ansett sig böra tillstyrka en ökning med tillhoppa 8 sköterskor, därav 3 sjuksköterskor för truppförbanden, 4 sjuksköterskor för garnisonssjukhusen, av vilka 2 äro avsedda för militärsjukhuset i Eksjö samt 1 för vardera garnisonssjukhuset i Linköping och i Skövde, samt 1 sjuksköterska, avsedd att handhava skötseln av röntgeninstrumentarium vid Västernorrlands regementes sjukhus. Å staten borde alltså för nästkommande budgetår upptagas 39 sjuksköterskor. Av denna ökning följer, att den å staten upptagna, enligt härordningsbeslutet till 5,580 kronor beräknade anslagsposten för arvodestillägg åt de ordinarie sjuksköterskorna bör höjas till 7,020 kronor.

Medelsbehovet under avlöningsanslaget har av Kungl. Maj:t beräknats på följande sätt:

	Summa kronor	
A. Avlöningsförmåner under de särskilda staterna	23,476,064	50
B. Kallortstillägg, förslagsvis	59,350	—
C. Arvoden för upprätthållande av veterinärvården vid vissa truppförband	5,000	—
D. Felräkningspenningar, förslagsvis	17,700	—
E. Arvoden å 50 öre pr dag åt sergeanter, kommenderade såsom biträden hos regementsintendenten, förslagsvis	9,500	—
F. Hyresbidrag å 225 kronor åt förslagsvis 150 furirer	33,750	—
G. Anställningspenningar å 50 kronor åt förslagsvis 1,100 volontärer	55,000	—
H. Dagavlönning och dagavlönningstillägg åt indelt manskap, förslagsvis ..	137,000	—
I. Kostnader för musikelever	12,450	—
J. Gottgörelse för tjänstehästar, förslagsvis	148,000	—
K. Stipendier å 2,000 kronor för underlättande av officersrekryteringen i Boden	16,000	—
L. Ekiperingshjälp, förslagsvis	68,550	—
M. Vissa arvoden m. m.	727,121	—
N. Oförutsedda utgifter m. m.	30,000	—
Summa kronor	24,795,485	50
Tillkommer avlöning till det nu befintliga manskapet, i vad numerären överstiger den i förestående stater upptagna kadern, för den tid och i den utsträckning detta manskap beräknats komma att kvarstå i tjänst under senare halvåret 1927	776,360	—
Tillkommer beräknad avlöning för tiden 1 juli—31 december 1927 för det antal besatta officers- och underofficers- samt motsvarande beställningar vid armén, som finnas utöver det i förestående stater upptagna antalet beställningar	2,238,330	—
Tillkommer beräknade kostnader för tiden 1 juli—31 december 1927 för nu utgående arvoden, vilka uteslutits i den under rubrik »M. Vissa arvoden m. m.» intagna förteckningen	45,000	—
Tillhoppa kronor	27,855,175	50
Avgår beräknad ersättning för tjänstebostäder	kronor 700,000:—	
Avgår för beräknade vakanser i manskapsgraden	» 186,600:—	
Avgår för beräknad ersättning från respektive landsting till vissa militära sjukhus	» 70,000:—	956,600
Återstå kronor	26,898,575	50

eller i avrundat tal 26,900,000 kronor.

I ovanstående anslagsberäkning ingår den beräknade kostnaden för ekipe-
ringhjälp, hvarom innevarande års riksdag fattat beslut i samband med
frågan om definitivt antagande av avlöningsreglemente för officerare m. fl.

Utskottets
yttrande.

Utskottet, som först till behandling upptager de motionsvis väckta frå-
gorna om vidtagande av vissa mera genomgripande ändringar i 1925 års
riksdags beslut beträffande *organisationen av arméns truppförband*, vill er-
inra om att åtskilliga spörsmål av likartad innebörd som de nu framställda
behandlats av 1926 års riksdag. Riksdagen ansåg sig emellertid icke kunna
godkänna de då motionsvis gjorda yrkandena, enär därigenom en väsentlig
rubbning skulle åstadkommas i beslutet rörande den nya härorganisationen.
Då enligt utskottets mening de skäl, som föranlett 1926 års riksdag att av-
visa förslagen om förändringar i denna organisation, allt fortfarande före-
ligga, har utskottet ansett sig böra avstyrka den av herrar Fehr och Kobb
väckta motionen I: 5, avseende viss begränsning av de beslutade regements-
indragningarna m. m., den av herr Bergqvist väckta motionen I: 78 om ökning
av antalet till linjetjänst uttagna värnpliktiga samt antalet underbefäl vid
Norrbottens regemente samt den av herr Wohlin väckta motionen I: 130
rörande bibehållandet av Upplands artilleriregemente.

Ej heller de motionsvis framställda yrkandena om uppskov med indrag-
ningen av vissa truppförband har utskottet ansett sig kunna tillstyrka, då
härigenom en väsentlig avvikelse skulle ske ifråga om grunderna för genom-
förandet av den nya härorganisationen. På grund härav synas såväl motio-
nerna av herr Lithander m. fl. och av herr D. Pettersson i Bjälbo m. fl.
(I: 129 och II: 147) om förlängd övergångstid för genomförande av 1925 års
försvarsordning beträffande Smålands husarregemente och Smålands artilleri-
regemente som motionerna av herr Nils Anton Nilsson m. fl. och herr P.
Nilsson i Bonarp m. fl. (I: 131 och II: 145) om anstånd med indragningen av
Skånska dragonregementet icke böra föranleda någon riksdagens åtgärd.

Vad därefter beträffar det motionsvis framställda yrkandet om utredning
av frågan om luftvärnets organisation samt Västmanlands regementes orga-
niserande med hänsyn härtill (I: 9 och II: 21), har utskottet, som förutsätter
att spörsmålet om organiserandet på lämpligaste sätt av landets luftvärn
blir föremål för utredning utan att särskild framställning härom göres av
riksdagen, icke ansett skäl föreligga att i skrivelse till Kungl. Maj:t begära
sådan utredning eller att i anledning härav föreslå bibehållandet av Väst-
manlands regemente.

I detta sammanhang har utskottet ansett sig böra behandla även den av
Kungl. Maj:t i anledning av framställning från 1926 års riksdag upptagna
frågan om förläggning av den för Vaxholms fästning avsedda infanteribe-
sättningen. Kungl. Maj:ts förslag, som avser att uppdelade Svea livgarde på
två regementen, varigenom Göta livgarde skulle bibehållas med förläggning
av staben, garnisonskompaniet och stridsvagnsbataljonen i Stockholm och en
för fästningstjänst avsedd bataljon i Vaxholm, anser utskottet sig böra till-
styrka. Utskottet, som icke nu kan bedöma, huru den i staterna upptagna

personalen lämpligast bör fördelas å de båda livgardesregementena, har ansett, att Kungl. Maj:t bör bemyndigas att, därest så visar sig erforderligt, vidtaga jämkningar i fördelningen av personalen å regementena i fråga. Beträffande den för garnisonstjänsten i Stockholm erforderliga personalen utgår utskottet givetvis från att även ur Svea livgarde trupp för framtiden kommer att beordras för sådant ändamål samt att fästningsbataljonens förläggande till Vaxholm icke får föranleda krav på ökning av truppförbanden i Stockholm för garnisonstjänstens bestridande. Förslaget att den för stridsvagnsbataljonen vid Göta livgarde avsedda personalen endast skulle erhålla arvoden och alltså kvarstå med lön vid de truppförband, varifrån den kommenderats till tjänstgöring vid stridsvagnsbataljonen, finner sig utskottet böra biträda, men synes det utskottet icke vara uteslutet att, då vissa svårigheter kunna förväntas uppstå genom denna anordning, modifikationer i framtiden kunna bliva erforderliga.

Utskottet övergår därefter att behandla de förslag, som beröra de *särskilda staterna för truppförbanden m. fl.*

Utskottet har då först velat något närmare ingå på spørsmålet om den lämpligaste benämningen av truppförbanden. Det synes nämligen utskottet, som om tvekan kan råda, huruvida Kungl. Maj:ts förslag härutinnan i fråga om vissa truppförband kan anses vara de ur alla synpunkter lämpligaste. Detta gäller enligt utskottets mening närmast namnen Jönköpings—Kalmar regemente, Livregementet till häst och Smålands artilleriregemente. Vad det först nämnda truppförbandet angår, torde vissa skäl tala för att det samma i likhet med flertalet övriga infanteritruppförband erhåller namn i överensstämmelse med inskrivningsområdet, vilket benämnes Norra Smålands inskrivningsområde. Vad beträffar namnet Livregementet till häst, synes det utskottet, som om historiska skäl talade mot att ifrågavarande kavalleritruppförband erhåller denna benämning. Detta namn torde nämligen med lika rätt kunna tillkomma Livregementets husarer, vilket truppförband är del av det äldre livregementet. Utskottet anser för sin del det kunna ifrågasättas, huruvida icke det regemente, som skall bildas genom sammanslagning av Livgardet till häst och Livregementets dragoner, borde benämnas Livregementets gardesdragoner. Vad slutligen Smålands artilleriregemente angår, synas förväxlingar kunna uppstå, därest, såsom av Kungl. Maj:t föreslagits, arméns tunga artilleriregemente, det nuvarande Positionsartilleriregementet, nu erhåller namnet Smålands artilleriregemente. Däremot synes hinder icke möta för att, sedan någon tid gått och möjligheten till förväxlingar icke på samma sätt som nu förefinnes, giva arméns tunga artilleriregemente namnet Smålands artilleriregemente. Om utskottet alltså hyser viss tvekan, huruvida Kungl. Maj:ts förslag till namn å ovannämnda truppförband kunna anses vara de lämpligaste, har utskottet dock icke ansett sig böra i detta hänseende föreslå några ändringar i de framlagda staterna. Utskottet har nämligen ansett, att ifrågavarande namnfrågor böra underkastas förnyat övervägande av Kungl. Maj:t, och synes det därefter böra tillkomma Kungl. Maj:t att meddela beslut i ämnet.

På grund av riksdagens beslut beträffande nytt definitivt avlöningsreglemente för officerare, underofficerare och civilmilitär personal erfordras viss ändring i staterna ifråga om musikledarna vid ett flertal truppförband, i det att samtliga musikdirektörer skola placeras i andra lönegraden för officerare (O 2). Utskottet har emellertid icke i anledning härav ansett det vara av behovet påkallat att vid detta utlåtande foga de ändrade staterna utan föreslår, att Kungl. Maj:t bemyndigas att vidtaga de ändringar i staterna, som sålunda erfordras.

Beträffande staten för artilleristaben, som redan bragts i överensstämmelse med härordningsbeslutet, är att märka, att den upptager bland annat 3 löjtnantsbeställningar. Generalfälttygmästaren och inspektören för artilleriet hade, enligt vad som framgår av statsrådsprotokollet (sid. 14), anfört, att ifrågavarande löjtnanter under vissa förhållanden kunde komma i sådan befodrings-tur, att de skulle kunna bliva förbigångna av kamrater inom vapnet, något som med hänsyn till officerarnas vid artilleristaben högre kvalifikationer icke vore lämpligt. Till förebyggande av ett sådant förhållande bleve generalfälttygmästaren nödsakad antingen att föreslå nämnda officerare till uttransport till truppförband eller att föreslå uttransport av kaptener ur artilleristaben för att bereda plats till befodran för löjtnanterna. För bibehållande av kontinuiteten i tjänstgöringen inom artilleriinspektionen och artilleridepartementet skulle dylika ombyten emellertid bliva synnerligen ofördelaktiga, varjämte en sådan anordning på grund av därmed förenade flyttningskostnader även skulle ställa sig oekonomisk för staten. Generalfälttygmästaren ansåge sig därför böra föreslå, att ifrågavarande 3 löjtnantsbeställningar utbyttes mot 3 beställningar för kaptener eller löjtnanter. Med hänsyn till vad generalfälttygmästaren och inspektören för artilleriet anfört, har departementschefen tillstyrkt den jämkningen beträffande förevarande stat, att i stället för nämnda 3 löjtnantsbeställningar upptagas 3 beställningar för kaptener eller löjtnanter. Utskottet har icke velat motsätta sig den sålunda föreslagna anordningen, men förutsätter, att å ifrågavarande beställningar endast i undantagsfall placeras kaptener och att vid inträffande vakans utjämning sker genom anställandet av löjtnanter.

Den av Kungl. Maj:t föreslagna ökningen av antalet vid armén fast anställda sjuksköterskor, varav en avses för tjänstgöring såsom röntgensköterska vid Västernorrlands regementes sjukhus, anser sig utskottet böra tillstyrka.

Det i motionen II: 39 av herr Lovén gjorda yrkandet om ökning av musikkåren vid det till Stockholm förlagda kavalleritruppförbandet finner sig utskottet icke kunna tillstyrka, bland annat av det skälet, att någon erfarenhet ännu icke vunnits rörande ändamålsenligheten av den genom 1925 års riksdags beslut i fråga om denna musikkår fastställda organisationen.

I övrigt hava de av Kungl. Maj:t framlagda statförslagen icke givit utskottet anledning till särskilt uttalande.

Vad beräkningen av *medelsbehovet* under detta anslag beträffar, torde visserligen någon mindre jämkning kunna anses påkallad av riksdagens beslut rörande musikdirektörernas ställning i lönehänseende, men med hänsyn till

anslagets storlek har utskottet ej funnit skäl föreslå någon sådan. Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot den av departementschefen verkställda anslagsberäkningen, har alltså ansett sig böra förorda, att arméns avlöningsanslag upptages med det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet, 26,900,000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) avslå den av herrar Fehr och Kobb väckta motionen I: 5 om begränsning av de beslutade regementsindragningarna m. m.;

b) avslå de av herrar J. Karlsson och Lorichs väckta motionerna I: 9 och II: 21 angående skrivelse till Kungl. Maj:t om utredning av luftvärnsfrågan samt bibehållandet av Västmanlands regemente;

c) avslå de av herrar Lithander m. fl. och Pettersson i Bjälbo väckta motionerna I: 129 och II: 147 om förlängd övergångstid för genomförandet av 1925 års försvarsordning beträffande Smålands husarregemente och Smålands artilleriregemente;

d) avslå den av herr Wohlin väckta motionen I: 130 om bibehållande av Upplands artilleriregemente;

e) avslå de av herrar Nils Anton Nilsson m. fl. och Nilsson i Bonarp m. fl. väckta motionerna I: 131 och II: 145 om anstånd med indragningen av Skånska dragonregementet;

f) med avslag å den av herr Bergqvist väckta motionen I: 78 och den av herr Lovén väckta motionen II: 39 samt med bifall till Kungl. Maj:ts förslag godkänna de vid statsrådsprotokollet över försvarsärenden den 4 januari 1927 fogade förslag till stater för generalitetet, arméfördelningsstaber, militärbefäl och inspektioner, generalstaben, artilleristaben, kommandantskapet i Boden, rullföringsbefälhavare med biträden, bataljonsläkare vid fältläkarkåren samt fältläkarstipendiater, krigsskolan, krigshögskolan, artilleri- och ingenjörhögskolan, ridskolan, skjutskolan för infanteriet och kavalleriet, artilleriets skjutskola, underofficersskolan m. m., truppförband av infanteriet, kavalleriet och artilleriet, överstelöjtnanter och majorer vid kavalleriregementena, artilleriets fabriker och tyganstalter, officerare och underofficerare med vederlikar m. fl. vid fortifikationen, ingenjörkåren och fälttelegrafkåren, officerare och underofficerare med vederlikar m. fl. vid trängen, trängkåren, indenturkåren, garnisonssjukhusen i Stockholm, å Karlsborg och i Boden, arméns sjuksköterskekår samt polispersonalen i Boden och å Karlsborg, att gälla under budgetåret 1927—1928 från den tidpunkt, Kungl. Maj:t må äga att bestämma, dock att Kungl. Maj:t i förenämnda stater må göra de jämkningar,

som betingas av riksdagens beslut om avlöningen till musikdirektörer vid vissa truppförband;

g) medgiva, att intill nyssnämnda tidpunkt nu gällande stater under avlöningsanslaget må äga tillämpning;

h) godkänna de i en vid förenämnda statsrådsprotokoll fogad »Förteckning över i stat icke uppförda arvoden m. m.» under rubriken »A. Arvoden till ordinarie befattningshavare med avlöning från anslag under fjärde huvudtiteln, lantförsvaret, m. fl.» upptagna arvoden;

i) minska ordinarie förslagsanslaget till avlöning till personal vid staber och truppförband m. fl., nu 32,150,000 kronor, med 5,250,000 kronor till 26,900,000 kronor;

j) medgiva, att under budgetåret 1927—1928 må, efter Kungl. Maj:ts beprövande, beredas fyllnad till furirs av första klassen löneförmåner åt därav förtjänta, vid truppförbanden anställda beställningsmän med avlöning såsom furirer av andra klassen, vilka genomgått vederbörliga utbildningskurser och som eljest icke kunna komma i åtnjutande av sådan avlöning i följd därav, att endast beställningar av lägre grad av den kategori beställningsmän, de tillhöra, finnas i vederbörliga stater uppförda, allt under förutsättning att genom vakanser i manskapsbeställningarna å vederbörligt truppförbands stat inbesparas erforderliga medel för beredande av berörda avlöningsfyllnad.

Stockholm den 4 mars 1927.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: Se under utlåtandet nr 26.

Reservationer:

vid *punkt a)* av herrar *A. F. Vennersten, J. L. Widell, C. P. V. Nilsson* i Gränebo, *O. Bergqvist, C. G. V. Hammarskjöld, A. Wiklund, P. Nilsson* i Bonarp, *P. M. Olsson* i Blädinge, *B. F:son Holmgren* och *G. Strindlund*, vilka anfört följande:

»Vid 1926 års riksdag väcktes i båda kamrarna motioner med yrkande, att riksdagen måtte besluta dels att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en allsidig utredning rörande vårt lands behov av försvarsanstalter ur strategisk synpunkt och med hänsyn till olika krigsfall, dels att med hänsyn härtill beslutet om den under andra perioden avsedda övergången till den nya härordningen tillsviðare icke skulle träda i verkställighet. Motionerna avstyrktes emellertid av statsutskottet, ehuru med reservation av nio ledamöter, som yrkade bifall, och blevo avslagna av båda kamrarna.

Då vi förra året anslöto oss till motionärernas och reservanternas nyssberörda yrkande, är naturligt, att vi i princip dela den uppfattning om otillräckligheten av 1925 års härordning, som kommit till uttryck i motionen I: 5, och önskat kunna yrka bifall till motionärernas hemställan om beslut rörande viss begränsning av de beslutade regementsindragningarna och kaderbeskärningarna. Med hänsyn till det långt framskridna stadium, vari förberedelserna för genomförandet av de nämnda indragningarna och beskärningarna numera befinna sig, torde emellertid vid innevarande riksdag ifrågasvarande motion svårligen kunna föranleda annan åtgärd än beslut om skrivelse till Kungl. Maj:t om utredning i frågan. En dylik utredning anse vi i hög grad påkallad. Den erfarenhet, som hittills kunnat vinnas rörande verkningarna av 1925 års härordningsbeslut, torde till fullo hava ådagalagt, att den nya härordningen måste betraktas såsom synnerligen otillfredsställande såväl i och för sig som i förhållande till de kostnader, den medför.

Vi hemställa alltså,

att riksdagen må med anledning av herrar Fehr och Kobbs motion I: 5 besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes skyndsamt verkställa utredning rörande den begränsning av de 1925 beslutade regementsindragningarna och kaderbeskärningarna inom truppförbanden, som må erfordras för att hela årskontingenten värnpliktiga — med de undantag, som betingas av sociala skäl — må kunna erhålla utbildning i fred.»

vid *punkt c)*. Samma ledamöter som reserverat sig vid punkt a) hava anfört följande:

»De i utskottets utlåtande under punkterna b), d) och e) behandlade motionerna I: 9 och II: 21, I: 130, I: 131 och II: 145 samt den under punkt f) behandlade motionen I: 78, samtliga avseende vissa förändringar och utvidgningar av 1925 års härorganisation, synas oss var för sig värda

allt beaktande. Då man emellertid under nuvarande förhållanden torde sakna varje utsikt att vinna riksdagens bifall för någon större utvidgning av 1925 års härorganisation, hava vi nödgats inskränka oss till att yrka bifall till det uti motionerna I: 129 och II: 147 framställda förslaget om bibehållande tillsviðare av en skvadron av Smålands husarregemente och en blandad division av Smålands artilleriregemente, då detta förslag synes oss i förhållande till kostnadsökningen medföra den största vinsten för försvaret och dessutom kan genomföras utan några svårigheter av organisatorisk natur. Beträffande de övriga motionsvis framställda förslagen torde böra nämnas, att, därest den utredning, om vilken vi under punkt a) hemställt, av riksdagen beslutas, nu berörda förslag torde komma under omprövning.

Motiveringen till de i motionerna I: 129 och II: 147 framställda förslagen är av följande lydelse:

I underdånig skrivelse den 15 september 1926 angående övergången till 1925 års härordning i vad rör organisationen under utbildningsåret 1927—1928 anför chefen för generalstaben bl. a. följande:

»För fullgörande av vissa internationella uppdrag, vilka i samband med vårt medlemskap i Nationernas förbund måste vara föremål för hänsynstagande vid försvarsorganisationens bestämmande, synes det ändamålsenligt att beräkna en särskild styrka, vilken icke ingår i arméfördelningarna, för användning utom rikets gränser. Det synes ligga närmast till hands att härför främst avse östra brigaden. Densamma torde också lämpligen böra komma till användning för neutralitetsskydd i de fall, då icke större delar av krigsmakten för ändamålet erfordras. I brigaden ingå endast *två infanteriregementen* men icke några specialtrupper. Vid en ev. användning för ovan angivet ändamål måste brigaden emellertid förstärkas med truppförband ur andra vapenslag, främst kavalleri och artilleri. På grund av den med hänsyn till den moderna stridens krav ringa styrkan av i arméfördelningarna ingående specialtrupper, åtminstone vad nyssnämnda truppslag angår, kan det icke vara möjligt eller lämpligt att för brigadens förseende med förband ur nyssnämnda truppslag minska arméfördelningarnas tillgång på dylika. Det synes då vara mest lämpligt att — åtminstone under övergångsperioden och intill dess de förpliktelser, vilka enligt N. F:s pakt kunna åligga eller åläggas oss, blivit närmare utredda — för här ifrågakarande ändamål bibehålla delar av de kavalleri- och artilleriregementen, vilka tillhöra den nuvarande II arméfördelningen (den blivande östra brigaden) — förslagsvis en skvadron Smålands husarregemente och en blandad division Smålands artilleriregemente. För nedbringande av de med en dylik anordning uppstående kostnaderna torde böra undersökas, huruvida det kan befinnas erforderligt att för dessa kvarstående delar av K. 4 och A. 6 anordna särskild förvaltning eller om de i detta avseende kunna anslutas till I. 21 resp. arméartilleriregementet.

Med hänsyn till vad ovan anförts, bör för K. 4 och A. 6 bestämmas en förlängd övergångstid, innebärande bibehållandet t. v. av en skvadron Smålands husarregemente och en division Smålands artilleriregemente bestående av två kanon- och ett haubitsbatteri. I nedan angivna förslag till stater för dessa förband har förutsatts, att desamma i förvaltningsavseende äro underställda ovan angivna regementen ur infanteriet och artilleriet.»

De synpunkter, vilka av chefen för generalstaben sålunda framlagts, synas oss icke kunna lämnas utan beaktande. En naturlig konsekvens av 1925 års riksdagsbeslut att utöver de i arméfördelningarnas normalt ingående fyra infanteriregementena skulle ytterligare bibehållas två regementen av detta

truppslag var sammanförandet av dessa sistnämnda till en särskild enhet — östra brigaden. Då densamma lika naturligt måste avses för särskilda uppgifter vare sig av den art, som av chefen för generalstaben förutsatts, eller av operativ natur vid landets försvar, synes det lika ofrånkomligt, att den beredes erforderlig tillgång till specialtrupper, vilket enligt chefens för generalstabens mening icke är möjligt genom en minskning av i arméfördelningarna ingående förband ur kavalleriet eller artilleriet. Det torde nämligen vara obestriddigt, att brigaden i fråga utan tillgång till kavalleri för spaningen och utan artilleriets eldunderstöd för striden måste komma att ställas inför nära nog oövervinneliga svårigheter under ett krig. I varje fall måste infanteriregementena utan ovan antydda medverkan från kavalleri och artilleri komma att lida avsevärt större förluster än vad eljest skulle bliva fallet. Främst med hänsyn till dessa omständigheter vilja vi förorda ett bifall till den av chefen för generalstaben gjorda framställningen.

Men även ur fredssynpunkt torde bristen på specialtrupper vid östra brigaden komma att visa sig vara förenad med avsevärda olägenheter med hänsyn såväl till utbildningens bedrivande som till tillgodoseendet av den till östra brigadområdet hörande befolkningens intressen. Sagda område omfattar i stort sett det nuvarande II. arméfördelningsområdet. Intet av de andra arméfördelningsområdena beröres så starkt som detta av de beslutade truppförbandsindragningarna. Av inom II. arméfördelningsområdet nu förlagda truppförband skola nämligen två infanteriregementen och ett kavalleriregemente försvinna, under det att endast en ingenjörkår tillkommer. Praktiskt taget kommer därigenom inom området i fråga icke att förläggas något beridet truppförband. Arméartilleriregementet skall nämligen i sin helhet motoriseras, och beträffande trängen kommer en stor del av dess formationer likaledes att motoriseras.

Främst ur rent militär synpunkt innebär detta en olägenhet. Med hänsyn till önskvärdheten att kunna utnyttja de värnpliktigas särskilda anlag och utbildning samt att på grund härav kunna placera varje man på den med hänsyn till hans kvalifikationer lämpligaste befattningen eller truppslaget, är det nämligen av väsentlig betydelse och innebär en avgjord fördel, om de olika specialtruppförbanden fördelas ungefär likartat inom landets olika delar. I fråga om kavalleri och fältartilleri blir detta enligt nu föreliggande beslut icke fallet. Härtill kommer också att de värnpliktiga, som från ifrågavarande område kunna uttagas till sådana vapenslag, t. ex. kavalleriet och fältartilleriet, få fullgöra sin tjänstgöring mycket långt ifrån hemorten — ett förhållande, som givetvis innebär en väsentlig olägenhet för dem och deras anhöriga.

Härtill kommer vidare att svårigheter måste uppstå för anordnandet av samövningar mellan östra brigadens infanteriregementen samt kavalleri och fältartilleri annat än vid de relativt sällsynta tillfällena, då de deltaga i större fälttjänstövningar. Anordnandet av dylika samövningar, vilkas betydelse dock på grund av världskrigets erfarenheter väsentligen ökats, skulle nämligen i andra fall på grund av transporterens längd komma att medföra så högst avsevärda kostnader, att de endast sparsamt torde kunna komma i fråga.

Det torde som motsats härtill böra erinras om att just inom den nuvarande II. arméfördelningen samövningar mellan de olika truppslagen kunnat äga rum utan användande av de kostsamma järnvägstransporterna annat än i jämförelsevis obetydlig utsträckning.

För att avlägsna dessa missförhållanden synes det av chefen för generalstaben framlagda förslaget om bibehållandet av en blandad division ur Smålands artilleriregemente och en skvadron ur Smålands husarregemente an-

visa en ur såväl militär som ekonomisk synpunkt lämplig väg. Då det är av vikt att beslut i denna fråga fattas, innan de ovan berörda truppförbanden hunnit indragas samt innan i samband därmed nu befintlig personal och hästar skingrats, hava vi velat förelägga riksdagen till prövning det av chefen för generalstaben framlagda förslaget.»

I vad motionärerna sålunda anfört kunna vi till alla delar instämna. Enligt verkställda beräkningar komma vid fullt genomförd organisation kostnaderna för motionärernas förslag, därest kostnaderna för mathållning och furagering beräknas efter de i årets statsverksproposition angivna grunder, att uppgå till 589,330 kronor, varav på avlöningsanslaget 230,000 kronor. Under nästkommande budgetår komma emellertid kostnaderna beräknade enligt ovan angivna grunder att uppgå till endast 196,870 kronor, varav 46,870 kronor utgöra avlöningskostnader. Visserligen skulle härvid ökningen å ordinarie avlöningsanslaget uppgå till 115,000 kronor, medan åter anslaget till avlöning å å övergångsstat uppförd personal skulle kunna minskas med 68,130 kronor, varigenom nettoökningen blir nämnda belopp, 46,870 kronor. Då emellertid båda ifrågavarande anslag äro av förslagsanslags natur, hava vi ansett oss kunna beräkna denna nettoökning under förevarande anslag, vilket efter avjämning bör höjas med 50,000 kronor till 26,950,000 kronor.

Vi hava låtit uppgöra härvid fogade förslag till stater för Smålands husarskvadron och Smålands artilleriregementes fältdivision (Bil. A och B).

På grund av vad sålunda anförts hemställa vi,

att riksdagen må med anledning av herrar Lithanders och Petterssons i Bjälbo motioner I: 129 och II: 147

a) besluta, att utöver den år 1925 beslutade härorganisationen skall tillsvidare bibehållas en skvadron av Smålands husarregemente och en blandad division av Smålands artilleriregemente,

b) godkänna bifogade förslag till stater för Smålands husarskvadron och Smålands artilleriregementes fältdivision.»

vid *punkt d)* av herr *C. G. V. Hammar skjöld*;

vid *punkt e)* av herr *C. G. V. Hammar skjöld*;

vid *punkt f)* av herr *O. Bergqvist*;

vid *punkt i)*. Samma ledamöter, som reserverat sig vid punkt a), hava anfört följande:

»I anslutning till vad i vår under punkt c) avgivna reservation yrkats, hemställa vi,

att riksdagen må minska ordinarie förslagsanslaget till avlöning till personal vid staber och truppförband m. fl., nu 32,150,000 kronor, med 5,200,000 till 26,950,000 kronor.»

Bil. A.

**Förslag till
Stat
för »Smålands husarskvadron».**

	An- tal.	Löneplan och löne- grad enligt vederbör- ligt avlö- nings- reglemente.		An- tal.	Löneplan och löne- grad enligt vederbör- ligt avlö- nings- reglemente.
Officerare.			Manskap.		
Ryttmästare	1	O. 3	Furir av 1. klassen	1	Ma. 5
Löjtnanter	2	O. 2	Furirer av 2. klassen	4	Ma. 4
Underlöjtnant (fänrik)	1	O. 1	Korpraler	6	Ma. 3
Underofficerare.			Volontärer	45	Ma. 1
Fanjunkare	1	Uo. 3	Sjukvårdsryttare	1	Ma. 1
Sergeanter	2	Uo. 2	Hovslagarkorpral	1	Ma. 3
			Hovslagarryttare	1	Ma. 1

Anmärkingar. (Se Livregementets husarers stat.)

Bil. B.

**Förslag till
Stat
för »Smålands artilleriregementes fältdivision».
(Smålands artillerikår.)**

	An- tal.	Löneplan och löne- grad enligt vederbör- ligt avlö- nings- reglemente.		An- tal.	Löneplan och löne- grad enligt vederbör- ligt avlö- nings- reglemente.
Officerare.			Konstaplar		
Överstelöjtnant	1	O. 5	Volontärer	20	Ma. 3
Kaptener	4	O. 3	Sjukvårdskonstapel	1	Ma. 1
Löjtnanter	7	O. 2	Sjukvårdsartillerist	1	Ma. 1
Underlöjtnanter och fänrikar	2	O. 1	Hovslagarkonstapel	1	Ma. 3
Underofficerare.			Hovslagarartillerist	1	Ma. 1
Styckjunkare	2	Uo. 3	Hantverkskonstapel	1	Ma. 3
Sergeanter	6	Uo. 2	Hantverksartillerist	1	Ma. 1
Manskap.			Pensionerad personal.		
Furirer av 1. klassen	5	Ma. 5	Expeditionsunderofficer, arvode	1	--
Furirer av 2. klassen	9	Ma. 4	Vapenunderofficer, arvode	1	--

Anmärkingar. (Se Norrbottens artillerikårs stat.)